

EINIGE BEMERKUNGEN ZU DEN FLURNAMEN DES SAMLANDES

Zusammenfassung

Bei der Erforschung der apr. ON des Samlandes ist es gelungen, ziemlich große Anzahl „merkwürdiger“ Ortsnamen- und Flurnamenbezeichnungen zu finden, die eigentlich nach 1525 stammen und apr. Ursprungs sein könnten. Dieser Beitrag ist nicht aus bloßer Liebe zu den alten Prußen entstanden, sondern es wurde klar, daß noch nicht das ganze Namengut des Samlandes bearbeitet wurde. Man darf natürlich nicht jedes Wort ohne Grund für das apr. anerkennen. Man muß auch die sprachliche Interferenz und das Verhältnis zwischen Graphem – Morphem – Phonen beachten. In manchen Fällen ist auch die sekundäre Interferenz des Deutschen nicht ausgeschlossen.

SMULKMENA LXI

Neseniai išleistame Lazūnų šnektos žodyne¹ randame tokį skolinių iš baltarusių kalbos, kuriuos patys baltarusiai anksčiau yra skolinę iš lietuvių arba ga-ve baltiško substrato keliu, pvz., *dulkā* ‘brukamų linų nuokritos’ (br. dial. *дулька*, plg. lie. *dulkē*; net *dulkē* čia įgijo ‘linų nuotrupos’ reikšmę), *kroikā* ‘šelmuo, kraigas’ (*кройка*, plg. lie. *kraīgas*, dial. *kraīkas*), *miltā* ‘šustinis’ (*мілтма*, plg. *miltai*, dial. *miltā* ‘valgis iš rūgštaus pieno ir grikinių miltų’; dar plg. pietų Rusijos tarmių baltizmą *мыльцы* ‘miltinė košė’, Smolensko apylinkių *мыльцы* ‘atšaldytas žirnių kisielius’), *sviršniā* ‘svirtis’ (*свыришня*, *свірснá*, plg. lie. dial. *svirsnis* ‘svirtis’). Čia gausu visokiausią hibridų, pvz., *gviegždáitē* ‘žvaigždelė’ (plg. l. *gwiazda* ‘žvaigždė’), *sédnāvytis* ‘sėsti’ (plg. r. *становиться* ‘stotis’), *tetráitē* ‘sąsiuvinis’ (plg. *memradka*). Taigi praeityje būta labai sudėtingų kalbinių kontaktų.

Z. Zinkevičius

¹ Petruskas J., Vidugiris A. Lazūnų tarmės žodynas. – V., 1985.